

PRZEGLĄD KUPIECKI

KUPIECKIE TOWARZYSTWO

SPEDYCYJNO-TRANSPORTOWE i KOMISOWE

Sp. z ogr. odp. — polecane przez

KRAKOWSKIE STOWARZYSZENIE KUPCÓW

KRAKÓW, Zielona 12, WIEDEŃ Stoss im Himmel 3, LWÓW Brajerowska 10.

załatwia wszelkie ekspedycje w kraju i zagranicą pod dozorem własnych konwojentów. Specjalny dział ładunki zbiorowe, czenia i magazynowanie towarów — Stałe stawki.

Założony w roku 1868

Telefon Nr. 1134

Dom Handlowy M. Fromowicz Kraków

Import towarów kolonialno—spożywczych,

Fabryczne składy cukrów i pieczywek deserowych, czekolady deserowej i kuchennej z pierwszorzędnych wytwórni.

ROBOTNICZE UBRANIA

w większej, ilości nadające się dla
maszynistów, robotników, perso-
nalu żeglugi i t. d.

SPRZEDAJE OKAZYJNIE

POWSZECHNE

TOWARZYSTWO KONFEKCYJNE

Kraków, ul. Św. Marka 35.

**W dziale kolonialno spożywczym
przyjmujemy zastępstwa na Małopolskę.**

Kupujemy także na własny rachunek:

ZJEDNOCZENIE KUPIECKIE DLA ZAKUPU TOWARÓW

Stowarzyszenie Zarejestrowane z ogr. poręką

W KRAKOWIE, Rynek Główny L. 6.

(Sz. ra Kamienica)

Telefon Nr. 3551

Telefon Nr. 3551

**DAWID MAHLER
w KRAKOWIE, Dietla 37
dom towarów bławatnych
i chustek.**

„Ringerit.“

Przez 7 lat państwa wojująca z natężeniem całej swej energii starały się zniszczyć wszystkie dobra i oszczędności nagromadzone przez wieki, a dobra i oszczędności niszczycielskiej jest katastrofa gospodarstwa i zupełne zubożenie środkowej Europy. Z tej beznadziejnej sytuacji jedyną deską ratunku jest tylko intensywna praca i wzmocniona produkcja przy pomocy genialnych wynalazków, któreby zdołały wytworzyć ludzkości popchnąć na nowe tory i wszystkie siły drzemające w przyrodzie i społeczeństwie zużytkować dla poprawy naszego tak smutnego położenia ekonomicznego. Takim epokowym wynalazkiem, który otwiera przed nami szerokie horyzonty wzmoczonej produkcji przy najmniejszym wysiłku i zużyciu energii jest wynalazek Dra Alfreda Ringera z Manheim.

W roku 1920 wynalazł Dr. Ringer masę składającą się z ciał kolloidalnych, z której bez paliwa i bez pomocy kosztownych maszyn stwarza się płyty, naczyńia i inne wyroby w bardzo krótkim czasie. Składniki tej masy znajdują się wszędzie w wielkiej obfitości, a wyrób nie wymaga żadnych wiadomości fachowych. Dzięki temu wyroby te, nazwane „Ringeritem“, mogą być z łatwością i tanio fabrykowane. Wyroby z „Ringeritu“, odznaczają się trwałością, mogą być wystawione bez szkody na działanie słońca, powietrza i wilgoci, mają piękny trwały połysk i politurę i są na wadze lekkie. Z masy Ringeritu można fabrykować: deszczówki, płyty marmurowe do wykładania ścian, podłóg, dla przemysłu graficznego, wanny, naczyńia, umywalnie, flakony, pomniki i t. d.

Wszystkie pisma fachowe i opinie pierwszorzędných rzeczoznawców z działu ceramicznego podnoszą doniosłość tego wynalazku i największe instytucje finansowe wiedeńskie jak Kreditanstalt i Depositenbank we Wiedniu po gruntownym zbadaniu tego wynalazku przez najlepszych ekspertów-chemików odkupiły patent „Ringeritu“ dla wszystkich państw cywilizowanych tworząc syndykat dla wyrobów „Ringeritu“.

Pierwszym nabywcą patentu „Ringeritu“ była fabryka Winerberger Ziegelfabrik und Bau Ges., jedno z największych przedsiębiorstw na kontynencie i po dokładnych, mozolnych 6 m.ś. badaniach dyrektora tej fabryki Dra ALICA, którego orzeczenie poniżej podaje my, to owak. postanowili założyć fabrykę wyrobów „Ringeritu“ w wielkim stylu, a obecnie buduje się takie fabryki w Anglii, Francji i Czechach, zaś dla Niemiec zarezerwował wynalazca, eksploatację dla siebie.

Grono obywateli krakowskich, które poznało doniosłość wynalazku Dra Ringera nabyło ten patent dla Polski i celem podniesienia produkcji rodzimych wyrobów ceramicznych utworzyło syndykat pod firmą „Ringerit“ Spółka handlowa z ogr. por. w Krakowie, którego zadaniem będzie nawiązać we wszystkich okolicach Rzeczypospolitej stosunki z fabrykantami wyrobów ceramicznych dla eksploatacji tego epokowego wynalazku i założenia sieci zakładów dla fabrykacji wyrobów z „Ringeritu“ w całej Polsce. Syndykat wystawia te wyroby na targach wschodnich we Lwowie i spodziewa się, że sfery przemysłowe zainteresują się tym wynalazkiem i wspólnie z syndykatem wdrążą energiczną akcję celem intensywnego wyzyskania tego doniosłego patentu dla rozwoju przemysłu rodzimego.

Interesowanym udziela wszelkich informacji „RINGERIT“ Eksploatacja wyrobów ceramicznych Sp. z ogr. por. w Krakowie chwytowo biuro u firmy M. SCHENKER w Krakowie, Rynek Gł. 15 Tel. 2399.

Orzeczenie ekspertyzy Dr. Alic, chemika Wienerberger - Ziegelfabriks und Bau-Gesellschaft we Wiedniu odnośnie do „Ringeritu“.

Wiedeń 7. czerwca 1920

Przed pewnym czasem odbyło się w Wiedniu zebranie fachowców, na którym Dr. Ringer przedstawił i objaśnił rozmaite z Ringeritu fabrykowane wytwory.

Kawałek tafli kamiennej poddałem ekspertyzie w naszej fabryce.

Z końcem maja udałem się do Berlina, odwiedziłem Dr. Ringera w jego laboratorium, które stanowi właściwie małą fabrykę. Zbadałem sposób wytwarzania i dowiedziałem się szczegółów o surowcach, co umożliwiło mi wyrobienie sobie zdania, czy uzyskanie surowców natrafia na trudności i czy wytwarzanie wymaga kosztownych, czy też zwykłych, nieskomplikowanych urządzeń.

Opólny wynik badań może być określony jako bardzo pomysłny.

Co się przedewszystkiem tyczy zewnętrznego wyglądu, należy stwierdzić, że wytwory z Ringeritu na pierwszy rzut oka nie różnią się od bardzo białego fajansu. Glazura w zupełności odpowiada doskonale wypalanej glazurze ceramicznej. Pokazywano mi także tafle i płyty kamienne, zupełnie podobne do dawniej wytwarzanych, a obecnie więcej nie będących w rzytciu deseni marmurowych fajansu. Płyty stolowe z marmurowego Ringeritu odpowiadają w zupełności prawdziwemu marmurowi lub najlepszym sztucznym płytom kamiennym.

Pod względem technicznym należy podnieść następujące główne właściwości: Masa przyjmuje 5-8 proc. wody, jest więc gęstszą od fajansu, nie osiąga jednak zawartości porcelany, lecz jest od niej bardziej elastyczna, tak że odporność złamania z Ringeritu wytworzonych tafli i naczyń, wobec największych wymagań, jako najzupełniej zadowolniające uznać się musi.

Glazura nie posiada tej zdolności reakcyjnej na działanie kwasów, jaka się odznacza przy glazurze ceramicznej. Nieznacznie wygrzyżona, może być ponownie odpolerowana, przez przecieranie materiałem polerującym, jedynie jeśli kwas, np. 2 proc. kwas octowy, oddziaływa przez kilka godzin, wnika on głębiej, tak że uszkerka nie da się usunąć przez zwykłe polerowanie. Sądzę jednak, że przy postępującym doświadczeniu znajdzie się środki osiągnięcia nowej błyszczącej powierzchni, przy pomocy pewnego rodzaju nowego przeciągnięcia masą Ringeritu. Jeżeli nawet w tych wypadkach, w których się stawia najwyższe wymagania techniczne, Ringerit by nie mógł zastąpić ceramicznych tafli lub ceramicznych naczyń, zostaje jednak zawsze dla Ringeritu, szerokie pole działalności, dzięki swej niskiej cenie kalkulacyjnej, wspaniałemu wyglądowi i może wszędzie korzystnie konkurować z najlepszymi wyrobami palo-

ny. Nadmienić muszę, że przy Ringericie wszelkie ograniczenia zupełnie odpadają tam, gdzie chodzi o towary obecnie wytwarzane z marmuru lub kamienia sztucznego. Nad tymi ostatnimi ma Ringerit tę przewagę, że polerowanie nie wymaga specjalnej pracy lub kosztów, podczas gdy u kamienia, gładka powierzchnia wytworzona być może tylko przez uciążliwe polerowanie.

Z natury surowca i jego przetwarzania przez odlewanie, bez palenia wynika pewność otrzymania towaru dokładnie według odlewu tj. bez wszelkich skrzywień lub skurczeń. Co się tyczy trwałości miary, jej skład pozwala przypuszczać, że nie następuje także żadne rozszerzenie, co już obecnie da się stwierdzić przez porównanie wyrobów i form.

Wytwarzanie charakteryzuje **zubożność palenia**, gdyż odbywa się ono przez odlewanie, a towar sam się wiąże. Z tego powodu ograniczy się urządzenie fabryki do kotła dla mięszania masy, form, konewek i sił roboczych nie specjalnie dla tego zawodu kwalifikowanych. Nie należy więc oczekiwać trudności fabrycznych, ogromnych kosztów w porównaniu z ceramiką paloną, przy której ciągle liczyć trzeba z trudnościami i błędami fabrycznymi, że tylko wymieniłem pęknięcia i skrzywienia.

Wynalazek jako taki i skład masy jest doskonale przemyślany, co jako chemik, potrafię ocenić i przyznać, że zawdzićcemu on swe powstanie nie jakimś przypadkowemu pomysłowi, lecz długotrwałej i systematycznej pracy.

O ile można na razie przewidzieć wchodzi „Ringerit“ w rachubę przy wytwarzaniu następujących towarów: tafle ścienne, płyty stołowe, umywalnie, wanny, nagrobki, pomniki, dachówki, kontakty elektryczne guziki, kafle do pieców, katarze. Z biegiem czasu prawdopodobnie rozszerzy się znacznie pomysł wytwórczości w praktyce.

Dr. Alic mp. Dyrektor fabryk wyrobów glinianych i cegieł we Wiedniu.

Wienerberger Ziegelfabriks-u Baugesellschaft.

Znaczenie prasy.

Punkt ciężkości z rynku starożytności, na którym debatowano, politykowano, głośno wołało, zasady, uzyskiwano zwolenników dla swoich programów politycznych lub społecznych - przeszedł z biegiem czasu, przechodząc różne koleje na prasę. Do społeczeństwa przemawia za pomocą prasy, rząd, polityk, a nawet naukę popularyzuje się najlepiej zapomocą prasy. Prasa urabia opinię publiczną, a z kim opinia publiczna, za tym też słuszność. Jesteśmy świadkami heroicznych wysiłków każdej warstwy społecznej, każdej grupy politycznej do owdzięcia prasą, przy pomocy której o wiele łatwiej zamierzony cel osiągnąć można.

Rozpatrując kwestję znaczenia prasy musimy przedewszystkiem odróżnić dwie kategorie, a mianowicie prasę, w znaczeniu ogólnem, prasę dotyczącą wszystkich objawów życia społecznego z pewnem mniejszem lub większem zabarwieniem politycznym i prasę zawodową.

Prasa w znaczeniu ogólnem stała się artykułem

codziennego użytku każdego cywilizowanego człowieka, jest potężną bronią w rękę tej, kto jej celowo i rozumnie używa. Kupiectwo jako warstwa społeczna, warstwa ludzi wiecznie zajętych, nie przywiązywało nigdy specjalnego znaczenia do prasy w szerokim znaczeniu tego słowa, nie rozporządzało nigdy dziennikami światowymi, wyszukując ich znaczenie dla swoich celów. Kilka pism zawodowych, o treści teoretycznej lub informacyjnej oto cały dorobek kupiectwa na tem polu. Nawet własnej instytucji dla przeprowadzenia reklamy, dla umożliwienia zetknięcia się fabrykanta z grosistą, grosiści z detalistą, kupiectwo stworzyć nie zdolało, a przedsiębiorstwa reklamowe są w rękę osób ściśle z kupiectwem nie związanych, dla których reklama jest tylko środkiem dobrego zarobkowania.

A reklama jest przecież dla handlu czynnikiem bardzo ważnym, czynnikiem, na który kupiectwo łoży chętnie. I tem smutniejsze, że to leży w rękach obcych, których Interes jest może nawet sprzeczny z Interesem kupiectwa. Kupiectwo było głuche na wszystkie wołania o zorganizowanie prasy, zasilanie funduszw prasowych i dziś stoi przed faktem, że w opinii publicznej jest zohydzone, że żaden odłam prasy nie podejmie się jego obrony, że z jego postulatami nikt się nie liczy. Ostatnie dni niechaj będą dla nas przestroga, w ostatnich dniach widzieliśmy, a jeszcze później zobaczymy, co to znaczy być bez obrońcy. Teraz mamy widoczny dowód na to jak można nam czynić trudności, jak można bezkarnie w drodze specjalnego ustawodawstwa pozbawiać nas zwolna majątku, a przedewszystkiem na to jak nas można dobrowolnie składować i zruczać na nas winę różnych niedomagań społecznych.

Kupiectwo choć finansowo dosyć silne nie zdobyło się na zawładnięcie prasą w kierunku powyższym.

Jednostki pojmujące poważniej swą rolę ekonomiczną, zastanawiające się nad zjawiskami ich otaczającymi postanowiły przynajmniej w tej zaniedbanej dziedzinie cokolwiek zdziałać i dzięki ich wytrwałości stworzono prasę, która omawiając ściśle interesy danego zawodu z natury rzeczy nie działa tak silnie na opinię publiczną. Są jednak bardzo poważne korzyści prasy zawodowej, których niestety ogół kupiectwa nie docenia, wskutek czego rozwój prasy trafia na wielkie trudności. Kupiec nie popierający własnej prasy powoduje szkody nie tylko innym, ale także sobie i to muszą mieć na oku wszyscy ci którym dotychczas się zdawało, że ich apatya jest nieszkodliwą.

Wykazemy to specjalnie na jednym z najważniejszych zadań spełnianych przez prasę, tj. na kształceniu poczucia solidarności wśród kupców. — Warunkiem powodzenia każdego ruchu jest solidarność; poczucie tej solidarności zawodowej, jednolitego frontu, wspólności praw i interesów daje siłę każdej klasie lub warstwie. Bez prasy wszczęłoby poczucie solidarności jest trudnem, kto nie popiera więc prasy, ten przyczynia się do osłabienia poczucia solidarności, ten popełnia zbrodnię na własnej warstwie uniemożliwiając jej, a tem samem i sobie wszelką działalność w obronie swych praw.

Dalej stoi prasa zawodowa na straży już nabytych praw kupiectwa i broni ich z całą energią i znajomością fachową. Z tem muszą się liczyć miar-

żadne czynniki. Prasa zawodowa posuwa się jeszcze dalej, bo nie dopuszcza do powstania praw kupiectwu szkodliwych, a mając za sobą większą lub mniejszą ilość zwolenników, głośno poważnych fachowców prowadzi energicznie, popartą argumentami akcyę celem wykazania, że powstać mające prawo lub rozporządzenie są nieuzasadnione lub niesprawiedliwe.

Dzisiaj pomimo takiego ogromu praw i przepisów istnieje znana każdemu zasada, że nieznanomością prawa tłumaczyć się nie można. Są ludzie poświęcający całe życie wyłącznie prawu a nie znają go w zupełności, skąd więc może znać je kupiec. On jednak często wchodzi w kontakt z prawem, jużto domagając się obrony swego prawa, jużto je naruszając wobec tego, że codzien wychodzą nowe ustawy lub rozporządzenia spełnia prasa zawodowa w tej dziedzinie ważne zadanie informując kupca w formie dlań dostępnej, bodaj tylko o tych zmianach i nowościach w dziedzinie prawa, które przedewszystkim kupca dotyczą. W ten sposób dochodzi się do tego, że kupiec stale z prasą zawodową zetknięty nabywa z biegiem czasu dosyć jasnego przejędu zmian ustawowych jego warstw dotyczących i nie tonie w tem morzu przepisów prawnych, wiedząc przynajmniej w przybliżeniu jak jego prawo wygląda i kto jest powołanym do strzeżenia go.

Organizacje kupieckie jeśli dziś gdziekolwiek istnieją i rozwijają się, tylko dzięki poparciu i inicjatywie ze strony prasy zawodowej; te dwie instytucje są koniecznym uzupełnieniem, jedna bez drugiej chrama. Zadania organizacji kupieckiej są znane i nie trzeba tu jeszcze raz podkreślać ważności prasy zawodowej, wspierającej działalność organizacyjną.

Jest też obowiązkiem wszystkich organizacji kupieckich w Polsce popieranie prasy zawodowej, w szczególności powiększanie funduszu prasowego, na którym cała ta akcja się opiera. Winny na to baczną uwagę zwrócić nie tylko poszczególne kółka, ale także zjazd kupiectwa mający się odbyć 27 bm. we Lwowie.

Nie całe kupiectwo posiada do wykształcenia zawodowe, którego znajomość w dzisiejszych skomplikowanych stosunkach jest konieczną. A jeśli je nawet zdobyło, to music iagle zaznajamiać się z postępow nauki z świeżymi teoriami w tej dziedzinie, co jest przez prasę zawodową b. ułatwionem. Jużto przez pewne wskazania, jużto nawet przez omawianie danej kwestyi na łamach pisma zawodowego zyskuje kupiec albo podstawę do dalszego badania danej kwestyi, albo ma krótkie, zwięzłe i podstawowe zasady danego problemu przez prasę zawodową wyluszczone.

O stosunkach handlowych, o położeniu gospodarzem innych krajów, o ważniejszych wypadkach w tej dziedzinie interesujących każdego inteligenta, w szczególności jednak kupca, o sytuacjach na różnych rynkach dowiaduje się kupiec z części informacyjnej swej prasy zawodowej. Ta część prasy umożliwia mu ogólną orientacyę, służy do zrozumienia sytuacji na własnym rynku, skierowuje jego działalność w tę lub inną stronę, zależnie od wiadomości na ogólnym rynku gospodarczym.

Nadto służy prasa zawodowa w okresie gospodarczo uzdrowionym jako miejsce poważnej reklamy dla producentów, grosiłosm jako czynnik wskazujący detajliście najdogodniejsze źródła zakupów, ona jest rekojmia, że inserat dojdzie do rąk członka organizacji kupieckiej, tj. uświadomionego kupca, bez uciekania

się do pewnych graficznych i banalnych wymystów reklamowych.

Na podniesieniu tych ważnych momentów w znaczeniu prasy zawodowej ograniczamy się. Można by jeszcze wylizyć ich więcej. Dlaczego to podnosimy i prawie teraz?

Otóż z końcem miesiąca odbędą się Targi Wschodnie. Tam pismo nasze będzie bezpłatnie rozdawane między uczestników, a często dostanie się w ręce osób, które poraz pierwszy zobaczą ten głos zorganizowanego kupiectwa.

Niechaj nie przejdą koto niego obojętnie, niechaj nie oddają pisma naszego tak jak niestety odkładają każdą zdrową myśl. Zaobonować to pismo jest obowiązkiem każdego kupca, zaobonować nie tylko samemu, ale zjeżdżać abonentów w koto najbliższem kolegów zawodowych. Pismo nasze jest dla wszystkich kupców, nie posiada ściśle charakteru lokalnego, na jego łamach mogą wszyscy zabrać głos, tu mają miejsce na wypowiedzenie się i porozumienie się z kolegami zawodowymi.

Skorzystajcie z okazji zaznajomienia się z naszym wydawnictwem, i pomoście do rozbudowy poczętego dzieła.— Obojętność jest naszym wrogiem, pamiętajcie, że jeśli w dzisiejszych trudnych warunkach nie utrzymamy się, to Wam winę przypisać będziemy musieli.—

„Przeгляд Kupiecki“ jest naszą bronią, dopóki tę broń mamy przeciwnik się z nami liczy, ale biada temu, kto broń z ręki wypuści.

Izby Handlowo-Przemysłowe.

Sprawę Izb Handlowo-Przemysłowych omawialiśmy już kilkakrotnie na łamach naszego pisma. Obecnie otrzymaliśmy artykuł polemiczny z artykułem p.L. Spiry, który w dostownem brzmieniu umieszczamy, tem m.ilej że jest to pogląd części poważnego kupiectwa chrześcijańskiego. Ażeby dać możność wypowiedzenia się kupiectwu w tej sprawie otwieramy dyskusyę i prosiemy o nadsyłanie materiału.— Pozostawiając odpowiedź in merito p. L. Spirze zmuszeni jesteśmy z obowiązku redakcyjnego do poczynienia pewnych sprostowań umieszczonych w uwagach.

W odpowiedzi Panu autorowi L. Spirze.

Całe kupiectwo poznańskie, z Pomorza oraz Małopolski oświadczyło się za koniecznością istnienia Izb Handlowo-Przemysłowych. Jedynie kupiectwo z dawnej Kongresówki sprzeciwia się kreowaniu na ich obszarach tych instytucji. Motywa sprzeciwu są nam nieznanne, a raczej przypuszczamy, iż obawiają się, by przez wprowadzanie w życie Izb Handlowo-Przemysłowych nie straciły na znaczeniu ich organizacje stowarzyszeń kupieckich.

Jakie mają być Izy Handlowo-Przemysłowe to zapatrywania w tym kierunku są zupełnie rozbieżne i, tak, w Poznańskim domagają się zupełnego oddzielenia rękodzielnictwa, a mniej więcej takie same zapatrywania wyrazili rękodzielnicy małopolscy.—

Kongregacja kupiecka przez swego starszego Dra Niecia wyraziła zupełnie niedwuznacznie, że wogóle w Polsce mogą istnieć Izby Handlowe tylko wyznaniowe t. j. chrześcijańskie i żydowskie, a przedstawiciel ten wychodzi z tem żądaniem z obawy majoryzacji mniejszości kupiectwa chrześcijańskiego przez liczbą przewagę żydowskiego.--

Tę samą zupełnie słuszną uwagę miał projektodawca Minister Stesłowicz.*) dlatego zaproponował w § 12. iż połowę członków przyszłej Rady Izb Handlowych Przemysłowych mają wybierać uprawnieni do głosowania, drugą zaś połowę zamianuje Ministerstwo dla Handlu i Przemysłu niedopuszczając do majoryzacji z żadnej strony.**)

Propozycja ta, sama w sobie szczęśliwie uchwycona nie zadawalnia reprezentanta krakowskiej kongregacji kupieckiej, ale równocześnie wzbudza pewnego rodzaju trwogę w autorze p. L. Spirze—śnać obaj niedowierzają, by mogła nastąpić kiedyś czystość działalności w ten sposób skonstruowanej Rady i że mimo wszystko albo większość jednego wyznania zmajoryzuje mniejszość, albo może się stać cud odwrotnej działalności, t. j. że przy pomocy nominacji Ministerstwa wejdzie większa ilość członków rady wyznania chrześcijańskiego.

P. Spira uważa § 12 tej noweli nietylko za absurd, ale za ukryty zamach na interes naszego kupiectwa, zapewne ma na myśli kupiectwo żydowskie, i o tem nawet pisac obszernie nie chce na tem miejscu t. zn. w swoim artykule.--

Pan autor nie jest szczerym, bo jeżeli już raz wypowiada swe poglądy na tak dla nas wszystkich żywotną sprawę przed forum licznych czytelników „Przeglądu kupieckiego” to właśnie winien był nalezyć ich oświadczyć jakie im grozi niebezpieczeństwo, gdyby podobna ustawa o Izbach Handlowych uchwaloną została.--

Wypowiadając się już raz jawnie nie przystoi działać bałamutnie przez ukrywanie istoty prawdy.--

Dr. Nieć starszy krakowskiej kongregacji był nietylko szczerzy, ale miał odwagę***) na licznem

zgromadzeniu wypowiedzieć się, dlaczego imieniem członków kongregacji nie godzi się na projekt ministra Stesłowicza. Ceniny szczerze i odwagę jakkolwiek nie całe kupiectwo chrześcijańskie podziela obawę Dr. Niecia, z innej strony osobicie jestem mocno przekonany, że znajdują się w gronie kupiectwa żydowskiego bardzo liczne jednostki, które nie będą podzielać zapatrywania p. Spiry. Pan autor uważał dla siebie za bardzo korzystne wyjście nie wypowiedzieć się w jaki sposób właściwie miałby być wybran skład rady w Izbie handlowej, zrywając nareszcie haniebną tradycję systemu wyborczego z czasów przedwojennych. Załatwił się z tą sprawą bardzo wygodnie dla siebie pisząc: poza tem miejmy nadzieję, że kompetentne czynniki przedsięwzją konieczne środki zaradcze“. A więc poprawę projektu odsuwa p. autor właśnie na niekompetentne czynniki jak sejmowych referentów, a my, o których sprawę właśnie się rozchodzi mamy zdać się zupełnie na wyrok nieznanego nam czynnika. —

Panie Autorze gdyby sprawa miała iść po myśli Pana, to być może, że oddałby Pan właśnie najgorszą przysługę kupiectwu wyznania żydowskiego.

Mam śmiałość ponownie wypowiedzieć się za § 12 tego projektu, nie widzę w nim doskonałości, ale jest to na teraz najlepsze wyjście.

Wybory pierwszej połowy rady my przecież sami przeprowadzać będziemy, a przedtem porozumie się co do klucza ilościowego, tudzież co do postawie się mających kandydatów, a muszą to być nie fanatycy wyznaniowi tylko ludzie pierwszorzędnej kwalifikacji zawodowej, poza tem ludzie prawi i czysti.

Na podstawie dokonanego już wyboru Ministerstwo Handlu i Przemysłu ze swej strony przeprowadzi nominację drugiej połowy, a rozumieć je w porozumieniu z nami, wzgl. z Prezydium istniejących izb handlowo przemysłowych.

Nie mam obawy by ministerstwo narzucić nam chciało paskarzy, lichwiarzy wojennych lub protegowanych matolek, bo o ile już wiemy ministerstwo handlu i przemysłu pragnie szczerze dalszego istnienia izb handlowych, widząc w nich niezbędny organ informacyjno pomocniczy, nie mam żadnej obawy, by skonstruowano taki skład rady, któryby już w samym zarodku zniweczył zdolność obradowania i stanowienia.

Jestem przekonany, że znalazłszy się już przy jednym stole obradować będziemy w spokoju i zgodzie, a przecież na posiedzeniach izb handlowo przemysłowych nie obraduje się nad kwestjami wyznaniowymi, ani też politycznymi, tylko zawodowymi, a gdy dzieje się źle to cierpi na tem kupiectwo obywateli wyznań, dlatego powinniśmy dążyć wspólnymi siłami do przeprowadzenia jak najlepszych ustaw koniecznych dla handlu, przemysłu i rękodzielnictwa.

Gdy zasiadamy do wspólnych obrad, to jak i w innych wypadkach odpadnie dotychczasowy lęk i wzajemnie niedowierzanie.

Leon Schiller.

Uw. Red. *) § 12. ustawy o Izbach handlowo-przemysłowych nie pochodzi od Ministra Stesłowicza, który się stanowczo sprzeciwiał antydemokratycznemu, reakcyjnemu sposobowi wyrowadzenia do ciała opiniodawczego członków z nominacji. Minister Stesłowicz oświadczy wyraźnie że pomysł w prowadzenia połowy członków rady Izb handl.-przem. z nominacji został mu narzucony i postawiony jako warunek sine qua non, tzn. że gdyby nie wprowadzono 1/2 członków z nominacji, toby wogóle do utworzenia Izb handlowych by nie przyszło.

**) Uwaga o majoryzacji, insynuowana ministrowi Stesłowiczowi opiera się na kruchych podstawach. Dotychczas nie było majoryzacji, Żydzi nie wykorzystali swej większości, a skoro druga strona żąda praw zgola nieuzasadnionych ze stanowiska wyznaniowego, to wycofała tem właśnie tarcie, którego należało omijać.

**) Ouwaga Dra Niecia oświadczającego się jawnie za wyznaniowymi Izbami handlowo-przemysłowymi nie jest dla nas budującą. Uważamy to za przeniesienie dyskusji i współzawodnictwa na pole zawodowem na pole wyznaniowe. Kupiectwo chrześcijańskie oświadczy się niestety za każdym projektem godzącym w Żydów (o cze.n wiedział dobrze Dr. Nieć) a dowód w tem, że zrzekło się nawet prawa wyborczego, byleby także Żydzi nie zostali wybrani.

Dzika konjunktura.

Kto w ostatnich dniach był w Gdańsku i zna stosunki w handlu tłuszczów i cerealii, w Poznaniu w handlu zbożowym, w Warszawie w handlu manufakturą i obuwia, w Łodzi w fabrykach tekstyliów, w Krakowie w handlu skór i tekstyliów, ten mógłby myśleć, że konjunktura pierwszorzędna nawiedziła nasze kupiectwo. Niema ceny, która by odstraszyła nabycywce, niema ilości, która by nie była do zbycia.

Gdy jeszcze się zważy, że na dalekim zachodzie zastój nie minął, że bezrobotnych rzesz nie można zatrudnić, jeżeli zważymy, że sąsiad Czech nawet dla żelaza, koksu i węgla nie ma zbytu, to nasze zjawisko nazwać musimy dziką konjunkturą.

Powodów tej konjunktury szukać i znaleźć nie trudno. Pieniądz nasz, jako miernik stałej wartości, przestał wogóle istnieć, a gdy pewnego dnia zagranica za tą naszą markę, ten widomy znak naszej niemości ekonomicznej, nic nie zaofertuje, to za braknie nam możność obliczania wartości w naszej w papierowej walucie.

Nasza rodzima produkcja podrożała. Powód: strejki i podwyżki płacy, drożyna węgla; surowiec zagraniczny, - w zagranicznej walucie płacony drożej w oka mgieniu, a skoro nikt nie może stwierdzić kiedy spadek marki polskiej ustanie, to każdy laik nawet twierdząc, że wszystko jeszcze drożeje, podnosi nagły popyt za towarem.

Wedle faktycznego stanu na rynkach zagranicznych o stałej walucie (dolar) podrożał ryż z powodu nieurodzaju, tłuszcz, pasza z powodu suszy i bawelna. I nas dąży patriotą rolnik do osiągnięcia za żywność wprawdzie ceny w dolarowej relacji, natomiast o płaceniu podatków nawet w markach słyszeć nie chce. Przecież utrwała się zasada: kto rządzi ten nie płaci.

To wszystko nie jest nowem. To my widzimy i odczuwamy. Widzimy też tworzenie się coraz to nowych spółek akcyjnych i z ograniczoną poręką; coraz to nowe emisje akcji. Wprawdzie ta grynderka nie znajduje już tyle amatorów na nowe akcje jak kilka miesięcy temu. Sparzyło się trochę kapitalistów nowych przy kupnie akcji jeszcze nieistniejących towarzystw. Pytać się należy czy organizm polski może znieść tyle dyrektorów i tylu członków rad nadzorczych, foteli klubowych, czy u nas, gdzie panuje anarchja w fabrykach i warsztatach nie potrzeba bardziej więcej energii i samodzielności, pilności, jak słustych pensylii łupiących dyrektorów.

Przecież dożyjemy dnia, kiedy na serwo będziemy mieli znak pieniędzy o stałym kursie, gdzie nasz przemysłowiec się przekona, że jego towar nie wytrzymuje jakościowo konkurencyj z zagranicą, że jego krótkowzroczność zrujnowała przemysł, namawiając rząd do ochrony naszego przemysłu baryerą celną, ba nawet chińskim murem. Kilka tygodni ostatnich nas przekonało, że mimo kolosalnych cen, zagraniczny towar się u nas chętnie kupuje, bo nasz produkt jest mniej wartościowy, w cenie już się zbliża do produkcji zagranicznej.

Dumping więcej nie istnieje u nas.

Najmniejsza poprawa waluty, zmiecie importów, którzy wszystko stawiają na jedną kartę

myśląc, że to zawsze musi tak być jak obecnie to jest; co wczoraj kupił, dziś już daje zysk, oczywiście w markach.

Po każdej hausse musi przyjść musi baisse, a przed tą konsekwencją chcemy już wczasu upomnieć naszych grynderów i junackich kupców.

Ta dzisiejsza konjunktura nie jest wyływem zdrowego zapotrzebowania, ta gorączka jest wynikiem chęci pozbycia się marki. Poprawa waluty - o ile nie nastąpi spowoduje takie bolszewickie ceny, że konsument przestanie mieć możność zaopatrzenia się. O ile atoli nastąpi najmniejsza poprawa waluty, czego wszyscy oczekujemy, to w miejsce dzikiej konjunktury nastąpi czarny piątek.

Rafał Pfefer

Przeгляд ustaw i rozporządzeń.

Lista towarów, których przywóz jest od 5 września 1921 zakazany (Monitor Nr. 201 z 5 września 921).

Na zasadzie opinii Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu — ogłasza się, że przewóz przez linię celną Rzeczypospolitej Polskiej, towarów, objętych następującami pozycjami taryfy celnej, począwszy od dnia ogłoszenia niniejszego w „Monitorze Polskim” jest zabroniony.

Karczochy, szparagi, kalafiory, kapusta brukselska, sałata, i szpinak świeże i suszone, dynie i arbuzy świeże. Owoce i jagody świeże, solone i mrożone, pomarańcze, pomarańczki świeże, Winogrona świeże. Śliwki, bez opakowania lub w opakowaniu. Figi, daktyle, rodzynki, korynki, kapary. Oliwki zielone lub czarne, suche w słonej wodzie lub w oliwie; chleb świętojański. Orzechy, wszelkie, kokosy, chłńskie orzechy ziemne, migdały w łupkach i bez. Pistacje, pasztety i przyprawy — ekstrakt, i preparaty mięsne z wyjątkiem ekstraktu Liebiga. Konserwy wszelkie z wyjątkiem konserwów mięsnych Corned-beef i Roast-beef. Trufle świeże i suszone oraz grzyby w occie, oliwie i słonej wodzie.

Cygara-i cygaretki. Papierosy.

Cukier wszelki. Miód w plastrach i patoka miodowa, syrop ziemniaczany, cukier krochmalowy, czyli winogronowy, karmel, maltoza, ekstrakt z maltozy i słoju. Cukierki, konfitury, serki owocowe, galaretki owocowe, proszki i pasylki z cukrem, owoce w likierach, araku i koniaku, czekolada i kakao z cukrem. Kompoty, soki z owoców i jagód, syropy i patoka cukrowa rafinowana, Marmolady i powidła z owoców i jagód. Pierniki, ciasta cukiernicze, opłatki z mąki. Turckie lakoce (rahatlukum), hafwa, czurezela.

Arak, rum, koniak, sliwowica i inne wódki likierskie i nalewki. Wina winogronowe, owocowe i jagodowe. Miód porter i piwo. Wody mineralne sztuczne i naturalne, z wyjątkiem następujących wód naturalnych: Kissingen, Apenta, Franz Joseph, Huniady, Levico, Contrexeville, Vichy, Vittel, Karlsbad, Marienbad.

C. d. n.

Przegląd handlowy.

- Mąka:** Zyto dochodzi do 78 marek, pszenica 110—mąka żytnia 70 proc. poznańska loco Poznań 110 — pszenka 40 proc. 210 marek, 70 proc. 175 marek za kg.
- Kakao:** Popyt wielki, import u nas chwilowo dozwolony.
- Kawa i herbata** jakoteż ryż cieszą się znacznym pokupem. Ceny są u nas niższe jak w Gdańsku.
- Skóra:** Łącznie z stałym spadkiem waluty wiedeńskiej i niemieckiej z tych krajów nadchodzą stale podwyższone oferty. U nas haussa na całej linii tak surowa skóra jak rodzimej fabrykacy mają ceny u nas nigdy nie notowane. Chwilowo stopa boxu cielęcego „Ludwinów“ kosztuje około 1000 marek. Kg skóry krupnowe wache wiedeńskie 4300 Mp. połówki wache włoskie 3200 Mp. za kg.
- Obuwie:** Luksusowe bućki damskie warszawskie dochodzą już ceny 25000 M. za parę. Obuwie droższe codziennie, a to wskutek stałej wyżsurowców.

KRONIKA.

ODZNACZENIE NASZEGO WSPÓLPRACOWNIKA. Min. Spraw Wojsk. urlopowało bezterminowo na skutek reklamacji współpracownika pisma naszego kapitana Leopolda Spirę. (syna prezesa honorowego p. Samuela Spiry) Przy tej sposobności ogłosił Min. Spraw Wojsk. gen por. Sosnkowski następujący rozkaz:

„Kapitan Spira, klerownik Wydziału Ustaw Biura Prezydyjalnego, był wzorowym pracownikiem; powołany w początkach 1919 r. do służby w Biurze Prezydyjalnem zorganizował i wkrótce postawił na wysokim poziomie wydział mu powierzony. Zawsze pełen inicjatywy i energii był szczególnie czynnym w okresie ciężkich prób w lecie 1920. W tym czasie przyczynił się do uzgodnienia i wprowadzenia pod obrady Rady Obrony Państwa szeregu doniosłych rozporządzeń, z pośpiechem, którego wymagała powaga chwili. Poza tem brał kapitan Spira w tym czasie żywy udział w pracy nad przygotowaniem Zarządzeń ewakuacyjnych dla M. S. Wojsk. Pracą swą przyczynił się niezmiernie do wykonania wskazówek ówczesnego ministra bez wzbudzania niepokojów i paniki.

W kapitanie Spirze tracę współpracownika doskonałego o wysokich cnotach obywatelskich i żołnierskich, tracę go z żalem i życzę mu, by swój pokojowy warsztat pracy prowadził również owocnie i szczęśliwie, pamiętając o szaczytnej roli, jaką odegrał w czasie odradzania się Państwowości Polskiej.“

OD ADMINISTRACYI. Do dzisiejszego numeru dołączamy kartki pocztowe, które mają posłużyć naszym zwolnionkom do zgłoszenia penerumery.

ZJAZD KUPIECTWA ŻYDOWSKIEGO POLSKI WE LWOWIE. Dnia 27 i 28, 9. 1921 odbędzie się w Lwowie w sali Izby handlowej i przemysłowej zjazd kupiectwa żydowskiego Polski. - Wzywamy wszystkie organizacje do wysłania delegatów.

PRZYJACIÓŁ NASZEGO PISMA prosimy o nadsyłanie korespondencji i artykułów.

KRAKOWSKI ZAKŁAD CZUWANIA zawiadamia P. T. Klientów, że na podstawie zatwierdzonego L. 11533 cennika przez Magistrat miasta Krakowa jako władzy przemysłowej podwyższa z dniem 1 października opłaty.

CENY TOWARÓW TEKSTYLNICH poszły u nas w czasie między 12 a 20 bm. o 20 - 25 proc. w górę. Przyczyna tego nie tylko spadek marki polskiej, (dolar z 3800 na 4600) lecz także okoliczność, że ceny na wyroby bawełniane za granicą około o 10 proc. wzrosły - przedewszystkiem w Czechach, gdzie z powodu dotychczasowych ograniczeń produkcji niema obecnie gotowych towarów i we Włoszech. Wobec złego zbioru bawełny w Ameryce tendencja na rynkach światowych bardzo silnie wyżkowa. Ceny towarów lódzkich idą w górę równorzędnie ze zwykłą dolara - w ostatnim tygodniu o 30 proc.

Wę Wiedniu kosztują: włoskie zefiry (Rigato) około 240 Koron; szyfony włoskie średniej jakości przeszło 200 Koron, kłoty 735 cm - około 500 K; druki 75 (Blomdruck) 170 K barchany 70 cm 220 K. Tendencja wszędzie bardzo silna, obrót jednak brakiem gotówki silnie krepowany.

W SPRAWIE DOTRZYMYWANIA UMÓW. Pieniac należalności wojenno-kupieckiej etyki, występuje rzetelnie kupiectwo przeciw wszystkim tym kupcom, którzy zawierają transakcje, biorą zadatki, a potem pieniaczym sposobem uchylają się od zobowiązania.

Energicznie prowadzi tę akcję branza kolonialna. Przewodniczącemu p. Fromowiczowi donosi się o tego rodzaju jednostkach, ten zaś podejmuje odpowiednie kroki. Ostatnio szereg fabrykantów warszawskich odmówił kupcom małopolskim wykonania zleceń z powodu zwytki. Na skutek osobistej interwencji p. Fromowicza w Warszawie, wszyscy fabrykanci postanowili zlecenia wykonać, dając tem samem dowód, że pragną etycznych stosunków handlowych i dając tem samem przykład godny naśladowania.

REWIZJA LISTY TOWARÓW ZBYTKOWNYCH. Dnia 17 9. 1921 odbyła się w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie konferencja w sprawie rewizji listy towarów, obłożonych mnożnikiem celowym zbytkowym. Ze strony Krak. Stow. Kupców wzięli udział: pp. Dr. Mahler i Pfeffer. Nasi delegaci proponowali skreślenie z listy towarów zbytkownych tkanin jedwabnych poz. 195 p. 1, win beczkowych (z tem ograniczeniem, że ma być wyznaczony kontyngent, a rozdziału dokonują czynnik obywatelskie), niektórych artykułów z pozycji 24 p. 3 (soki owocowe etc), pewnych gatunków skór. Opinia ta będzie przedłożona departamentowi przemysłowemu Min. Handlu i przemysłu.

DOM SPEDYCYJNY
KAROLA SZAMROTA
Kraków, ul. Wie.opole 13

uskutecznie wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicę. Przesyłki zbiorowe do wszystkich większych miast. Oclenia towarów. Własne magazyny tranzytowe. In-kaso. Ubezpieczenie transportowe, Zaliczko-kowanie towarów.

--- Biuro ---
 spedycyjno-komisowe
 Kraków, ul. Stolarska 13.

HERMES

Spółka z ogr. odp.

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. - Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. - Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. - Ocenia towarów.

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności — — — Własne magazyny towarowe.

KUPCY!

Najtaniej i najszybciej możecie się zaopatrzyć w wszelkiego rodzaju towary tylko i jedynie na I szych międzynarodowych

„TARGACH WSCHODNICH“

we Lwowie w czasie od 25/IX. do 5/X. 1921.

Legitymacje uprawniające do uczestnictwa wydają:

Związek handlowo — przemysłowy Warszawa — Szpitalna 1.
 Reklama polska — S. A. Warszawa — Jasna 10.
 Ekspozytura T. W. Izba handlowa i przem. Kraków — Długa 1.
 Związek handl. i przem. Kraków — Dunajewskiego 7.
 Dr. Wacław Szperber — Kraków — Karmelicka 16.
 Zjednoczenie polskich kupców i przem. — Odańsk — Hundegasse 85.
 Polski Lloyd, Polski Glob, Polba, Pronta, Komispol, i wszystkie ich oddziały,
 Sekretariat związku kupców, — Bydgoszcz,
 Dom handlowy Dr. Żyński — Sosnowiec, Plotr Gortow — Ostrów,
 Adam Bieliński — Krzemieniec, „Dohań“ Białystok.

Podczas Targów Wschodnich odbędzie się I Międzynarodowy konkurs orki parowej i motorowej.

MAGAZYN OBUWIA B. MEDAN

Kraków-Podgórze ul. Kalwaryjska 8.

Poleca obuwie wszelkiego rodzaju z pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych po cenach przystępnych.

„HUMANIC“

Tow. dla skór i obuwia Spółka z ogr. odp.
2 fabryki skór. 7 fabryk obuwia.
 Centrala dla hurtownej sprzedaży:
Kraków, Dietłowska 45-47.
 Poleca obuwie najlepszej jakości.

!! KUPCY !!

Przy zwiedzaniu wystawy „Targów Wschodnich“
 oglądajcie naszą terpentynową pastę do obuwia

„PURUS“

Pawilon Nr. XVII, Nr. miejsca 12.

Chemiczne Zakłady Przemysłowe

„PURUS“,

Spółka z ogr. odp. Kraków-Biały Prądnik 50.

Fabryka najlepszej terpentynowej pasty do obuwia.

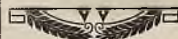

Tow. Akcyjne

J. Górecki, W. Kucharski
 I SPÓŁKA

Fabryka wyrobów metalowych
 Kraków, ul. Zabłocie
 Stacja kolej.: Podgórze—Włsla
 Adres telegr.: Metalger.—Telefon 227
 wykonuje:

Druk żelazny, pocynkowany
 i kolczasty.—Siatki i ogrodzenia
 siatkowe.—Mebłe domowe
 i szpitalne.—Kasy ogniotrwałe.
 — Wagi decymalne.—
 Konstrukcje żelazne i wyroby
 kute. 19—

Towarzystwo Handlowe

BRACIA ROLNICZY S. A.

w Krakowie, ul. św. Jana 3.

Dostarcza

ZAPALKI

„SOŁO“, „HELIOS“ i „SŁOŃCE“

w oryginalnych skrzyniach fabrycznych
 oraz w ładunkach wagonowych wprost
 z fabryki franko wagon stacja Kraków,
 zaś w ilościach mniejszych tylko hurtownie
 ze składu w Krakowie.

Oferty na żądanie. Oferty na żądanie.

◆ Spólnika ◆

z większym kapitałem
 poszukuje kupiec z działu
 bławatnego posiadający do-
 brze wyrobioną firmę przy
 najruchliwszej ulicy handlowej
 w Krakowie.

Zgłoszenia przyjmuje Administracja
 „Przeglądu Kupieckiego“ pod „Kupiec“

Samuel Rosenblum

Kraków, Miodowa 1.

Handel towarów norymberskich, galanteryjnych i biżuterii oraz wielki wybór
 w artykułach skórkowych
 a mianowicie: Lusterka, Portfele itp.
 Specjalista w grzebieniach różnego gatunku.

Na Targach Wschodnich

wystawia

„PARD“

Przemysł artystyczny i domowy

słow. z o. p.

w Krakowie, ul. Stolarska 15.

Koszykarstwo z swoich warsztatów wzorowych

z: Rudnika,

Ulanowa

Frysztaku

Nowego Sącza

Zabawkarstwo z masy papierowej

z warsztatów w Krakowie XXII.

Hurtownia obuwia

pod firmą

H. Mikołajewicza Wwa

Kraków, ul. Sienna 1.

poleca we wielkim wyborze obuwiu zagraniczne i krajowe po cenach fabrycznych.

Obuwie marki „HELIA“ zawsze na składzie.

Przywóz kakao mielonego już dozwolony!

Kakao Holenderskie „De Jong“

sprowadzić można wagonowo lub w zbiorowych ładunkach za pośrednictwem reprezentacji na

Polskę:

IGNACY SPIRA

Ajencja handlowa

KRAKÓW, ul. Dietłowska 29. tel. 1181.

Ceraty na stoły i meble, prześcieradła gumowe, obcasy gumowe, kapy na łóżka i zarzucenia na otomany poleca hurtownie i częściowo

A. Nussbaum

Kraków, Dietłowska 45.

Tel. Nr. 1358.

Tel. Nr. 1358.

Główna Reprezentacja
i Skład Fabryczny

Akcyjnego Towarzystwa

Suchedniowskiej Fabryki Odlewów

WINCENTY MOSZKOWSKI

Kraków, ul. Wrzesińska 3.

Wystawia na Targach Wschodnich w Lwowie.

**Współdzielcze
Warsztaty Szewskie**

słow. zar. z ogr. p.

w Krakowie, ul. Sebastyana 33

Fabrykują

trwałe obuwie

KWASY: solny 20—22°, siarczany 66° i wszelkich innych koncentracji, azotowy 27° i 36°,—technicznie czyste; akumulatorowy 22° i octowy 80°—chemicznie czyste;

Sól glauberską, kryształ. i kałcynowaną, sałmiak proszkowany, wliroył miedzi i żelaza, chromkali, szelak-orange;

SODY krystaliczną i amoniakalną;

OLEJE MASZYNOWE rafinowane wszelkiego ciężaru gatunkowego, automobilowe, cylindrowe, wazelinę techn. żółtą, tłuszcz „Towotta“, smar wózowy, poleca do nafychmiastowej dostawy firma:

Józef Jacobsohn, Kraków
Wrzesińska 3

Telefon 3065.

Telegramy „Józef Jacobsohn, Kraków“.

Biurow transportowe
ADOLFA STERNA
w Krakowie
ul. św. Jana 18.
uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicą 47—

Główna Reprezentacja i skład fabryczny

Fabryk cykorji

„Ląbedź“

W. MOSZKOWSKI

Kraków, ul. Wrzesińska 3.

Wystawia na Targach
Wschodnich we Lwowie
w grupie dwudziestej.

S. PITZELE

Kraków, ul. Lubicz 3.

Hurtownia sprzedaż obuwia krajowego i zagranicznego.

Wystawia na Targach Wschodnich w grupie 12-tej Nr. 28.

Sztuczne Liście

oraz części składowe do wyrobu kwiatów i wieńców

A. KÖNIGSBUCH
Kraków, ul. Podbrzezie L. 2.
Sprzedaż tylko hurtowna.

S. WIENER

KRAKÓW, Stradom 5.

Fabryka kapeluszy damskich i dzieciennych oraz wszelkie przybory do modniarstwa.

Hurtownia szczeliw, pasów
Biuro techniczne i elektrotechn.

„ZENIT“

Sp. z o. o.

Kraków, ul. Szpitalna 7.
klingerit, pasy, mat. elektrotechn.
węże, azbest, gumy etc.

LUCULLUS

FABRYKA MUSZTARDY I KONSERW
Sp. z ogr. por.
CIESZYN, ŚLĄSK POLSKI.
Oferuje ta musztardy sietowe w szklankach.

„TEKSTYLJA“ Sp. z o. o.

Import towarów tekstylnych
KRAKÓW, Stolarska 15.
Towary krajowe i zagraniczne
Poleca się
P. T. kupcom, konsumm i kółkom rolniczym
Ceny fabryczne. Sprzedaż hurtowna.

Instrumenta muzyczne,
struny, wszelkie przybory do
tychże, gramofony, płyty, **zapal-**
niczki, kamienie oraz towa-
ry galanteryjne.

poleca największy hurtowny skład

LEOPOLD HUTTRER

KRAKÓW, GRODZKA 43.

Magazyn nowości dla Panów i
„PERFUMERIA“

Mydła toaletowe krajowe i zagraniczne, wody koloń-
skie i toaletowe, pasy do zębów, kremy do twarzy,
manicure, szczotki do włosów, zębów, grzebienie i
przybory do golenia pierwszorządnej jakości poleca

Bracia Landwirth
Kraków, Grodzka 46.

WORKI

różnego gatunku i płachty kupuje i sprzedaje
Pitma

LANDAU I FEINSINGER
LWÓW, SYKSTUSKA 58A

Magazyn w pasażu Hermana (Colosseum)
Telefon Nr. 426.

Handlowa Spółka Akcyjna
„IMPEX“

Kraków - - Stradom 19.

Telefon Nr. 488.

poleca

Obuwie warszawskie i za-
graniczne, obcasygumowe,
materjały wełniane, krajo-
we i zagraniczne, zefiry,
szyrtyngi, markizety i opa-
le, pledy, oraz nowości
szwajcarskie, angielskie
i włoskie

**Sprzedaż wyłącznie
hurtowna !!!**

Najradkalniejszy środek dla cierpiących na

PRZEPUKLINĘ

Każdą, choćby najstarszą **przepuklinę**, nawet gdy
operacya ani paski nie pomogły, leczymy zupełnie
po osobistym przedstawieniu się bez boleści i skutecznie
bandażami nowego patentow. wynalazku mego i prof.
Dra Raskara (Dyrektora szpit. św. Szczepana
i pr. docenta w Budapeszcie) — Wielki skład modnej
ortopedyi i protez. — **Dla Pań damska ob-**
stuga. Patenty we wszystkich państwach

M. TILLEMANN

Kraków, Zwierzyniecka L. 4.
(obok Hotelu „Wiktoria“).

L. Wojtyński i I. Barkan
Hurtowny skład
towarów manufakturowych
Kraków, WW. Świętych 1 I. p

DOM MODY
S. SPIRA,
KRAKÓW, ul. Grodzka 4.

Protokół. firma założona w r. 1894.

TELEFON Nr. 2285

Protokół. firma założona w r. 1894.

poleca hurtownie i częściowo artykuły modniarskie, jedwabie, batysty, etaminy i t. p.

J. BIBERMANN Hurtowny skład artykułów chemicznych.
 Kraków, ul. Krakowska L. 6. Telefon 3231.

Filia Lwów, ul. Słoneczna 14.

Poleca następujące artykuły:

Ałun,
 siarka,
 chromkali,
 szkło wodne, Schichta 36/38,
 mydło „Sarga“,
 mydło marmurowe,
 kalafonia,
 wosk ziemny (montan)

olejek rycynowy,
 kwasek winny,
 soda bicarbonicum,
 siny kamień,
 farba giejta,
 farba minium,
 nigrezyna,
 octan ołowiu,

Ponadto: terpentyna, tran drzewny, smoła drzewna, plk
 z własnej rafinerji po umiarkowanych cenach.

FIRMA PROT. **CHIEL TEITELBAUM** FIRMA PROT.

FABRYKA WYROBÓW CHEM. KRAKÓW, DIETLOWSKA 49.
 IMPORT EXPORT

Sprzedaje kalafonię, woski, farby anilinowe, farby ziemne i nigrozyny wodne i tłuszczowe, terpentyny, pudełka blaszane w rozmaitych wielkościach, atramenty, pasty, smary własnego wyrobu.

Magazyn mebli

pod firmą

M. PLESZOWSKI

KRAKÓW SZEWSKA 4.

TELEFON 1351

Kompletne urządzenie mieszkań i dekoracje wnętrz, ceny niskie
 ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-TAPICERSKO-DEKORACYJNY
 przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące z gwarancją
 szybkiego i dokładnego wykonania.
 FABRYKA KÓLDER
 wyrabia i ma na składzie kółdry puchowe, na wacie i wełnie.
 „UNIVERSALE“ BIURO SZACOWANIA
 mebli, dywanów, antyków i t. p. SZEWSKA 4, przyjmuje wszelkie zlecenia i miejsce wo
 i z prowincji.

BREIT I NOWOMIAST

Tel. 2222.

KRAKÓW, STRADOM 23.

Tel. 2222.

Skład towarów modnych i tekstylnych. —
 Sprzedaż hurtowna.

Rok założenia 1874

Rok założenia 1774

F. M. SCHENKER

w KRAKOWIE Rynek gł. 1. 15.

Telefon 2399

Telefon 2399

polecaWielki wybór materiałów wełnianych, jedwabnych i bawełnianych na suknie,
kostjumy i podszewki.**Ceny konkurencyjne!!!****H. LICHTIG, KRAKÓW**

Telefon 1484.

GRODZKA 71.

Telefon 1484.

Poleca swój hurtowny skład rękawiczek, pończoch
i skarpetek**DOM HANDLOWY „P. U. G.“**

Kraków, Dietłowska 65.

poleca hurtownie

Dział I. **Artykuły kosmetyczne, perfumeryjne i toaletowe.**Dział II. **Towary kolonialne i cukiernicze.****Pończochy, rękawiczki, bieliznę,
i trykotarze.**

Poleca hurtowny skład

LEON WERBEL

KRAKÓW, Stradom 13

**Biurowo spedycyjne i cłowe
w Krakowie**
ulica Starowiślna L. 50.**GOLDSTAUB i LAUF**

TELEFON 2267.

Wysyłka towarów w kraju i za-
granicę. Przyspieszone wagony
zbiorowe z Wiednia do Polski.
Oclenia towarów.

Własne filje: Wiedeń I. Schottenring 30. Lwów Jagiellońska 15. Łódź Zachodnia 53.

Załatwia wszelkie w zakresie spedycji wchodzące czynności. — — — Własne magazyny towarowe.

Gumy do wycierania

w najlepszym gatunku

marki Lew

do atramentu i maszyn do pisania

marki Słoń

Świecek iluminacyjnych

na drzewka pierwszej jakości

wyrobia Krajowa Fabryka wyrobów
gumowych i chemicznych

M. SPIRA

Kraków-Podgórze Pl. Serkowskiego 5.

Wystawia na Targach Wschodnich grupa 17.

Żądajcie wszędzie znane ze swej dobroci tutki i bibułki

„POTYCZKA“

przedwojennej jakości

Fabryczny skład Firma S. SCHEUER

KRAKÓW, Dietłowska 31.

Telefon 0465.

Telefon 0465.